

Outi Nietola

20.12.2017

110/17/L/A

Liikenne- ja viestintäministeriö
Kirjaamo, Johanna Särkijärvi
kirjaamo@lvm.fi, johanna.sarkijarvi@lvm.fi

Asia: Lausuntopyyntö merenkulun väylämaksujen uudistamisesta

Pyydettyä lausuntona LVM:n lausuntopyyntöön merenkulun väylämaksujen uudistamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuudella on yli 150 tuotantolaitosta eri puolilla Suomea. Alan raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetusmatkat kansainvälisille asiakkaille ovat pitkiä, mikä lähes kaksinkertaistaa toimialan logistiikkakustannusten osuuden liikevaihdosta verrattuna kilpailijamaihin Keski-Euroopassa.

Merikuljetusten toimivuus ja kustannustehokkuus ovat metsäteollisuudelle elinehto. Alan tuotteista viettiin menee lähes 75 %, ja yli 90 % viedään laivoilla. Viennistä lähes 2/3 menee Eurooppaan. Eri puolilla Suomen rannikkoa sijaitsevien satamien kautta alan tuotteita ja raaka-aineita kuljetetaan vuosittain noin 20 miljoonaa tonnia.

Metsäteollisuuden osuus kaikista väylämaksuista on arviolta 15 miljoonaa euroa, eli noin 18 % ennen maksujen puolitusta vuosittain kerätystä noin 85 miljoonasta eurosta. Vuoden 2018 loppuun saakka voimassa olevan väylämaksujen puolituksen vaikutus toimialaan on siten 7-8 miljoonaa euroa.

Väylämaksujen vuoden 2018 loppuun jatkuva puolitus on ollut hyvä ratkaisu osaltaan pienentämään vuonna 2015 voimaan tulleen rikkidirektiivin vaikutuksia. Direktiivi lisäsi metsäteollisuuden kustannuksia vuositasona noin 80 miljoonaa euroa. On kuitenkin huomattava, että tuoreen selvityksen mukaan muu tuleva ympäristösääntely lisää vuosina 2020-205 Suomen elinkeinoelämän kustannuksia 25-40 miljoonaa euroa vuodessa. Suurin kustannusnousu kohdistuu muun muassa metsäteollisuuteen. Luvut eivät sisällä CO₂-sääntelyä, jonka vaikutuksia ei voi vielä arvioida. Tulevan ympäristösääntelyn myötä lisääntyvä kustannuspaine tulee ottaa huomioon väylämaksujärjestelmää mahdollisesti uudistettaessa.

Nykyinen väylämaksujärjestelmä on looginen suosiessaan jäävähvisteisiä ja muuten jäissä hyvin kulkevia aluksia. Maksuja ei ole myöskään porrastettu sijainnin perusteella. Alueellisen tasapuolisuuden periaate on kannatettava.

Nykyjärjestelmässä väylämaksusta saa tyypillisesti vapautuksen 10 käyntikerran jälkeen. Vapautus toteutuu hyvin eri tavalla riippuen lähtö- ja määräsatamasta. Järjestelmä kohtelee siten syöttöliikennettä Suomen ja Euroopan satamien välillä eri tavalla kuin valtameriliikennettä, ja säännöllistä linjaliikennettä eri tavalla kuin

Outi Nietola

20.12.2017

110/17/L/A

esimerkiksi hakurahtiliikennettä. Aluskohtaisuus puolestaan tarkoittaa, että samankaan tehtaan kuljetuksista vastaava alus ei välttämättä saa vapautusta, koska kyseinen alus ei käy Suomessa riittävän monta kertaa saadakseen vapautuksen.

Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan väylämaksujärjestelmän uudistamisen sijaan tavoitteena tulee olla monimutkaisesta väylämaksujärjestelmästä luopuminen ja jäänmurron rahoittaminen suoraan valtion budjetista.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja